

โรงเรียนอนุบาลจรรยาอุรรัตนาคาร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่เขต ๒ จังหวัดแพร่

ชื่อกิจกรรม : การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้นิทานการ์ตูนสร้างสถานการณ์น้อมนำสู่สุจริต

ผู้วิจัย : นางศรินทิพย์ นันทวาส

ลักษณะโครงการ : โครงการใหม่

สอดคล้องกับนโยบาย/กลยุทธ์/ยุทธศาสตร์ :

ระยะเวลาดำเนินงาน : ๑๑ เดือน

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : โรงเรียนอนุบาลจรรยาอุรรัตนาคาร

โทรศัพท์ : ๐๕๔ ๕๘๑ ๖๕๘

/ ครู

เบอร์โทรศัพท์ : ๐ ๘๙๖ ๓๒๐ ๕๙๓

E-mail : phookpan_pin@hotmail.com

แบบรายงาน Best Practice

Best Practice โรงเรียนอนุบาลจรรยาอุรารัตนาคาร

๑. Best Practice

๑.๑ สภาพทั่วไป

จากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน พบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีทักษะความรู้ด้านวิชาการ แต่ยังขาดทักษะการคิดอย่างมีเหตุผล ขาดการเห็นคุณค่าของการทำความดี ขาดการรู้ผิดชอบชั่วดี ขาดการมีคุณภาพภูมิใจในการทำความดีและการรังเกียจการโกง ตลอดจนขาดการฝึกหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่สัมพันธ์กับชีวิตประจำวัน

๑.๒ สภาพปัญหา

จากปัญหาดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยคิดวิธีการส่งเสริมทักษะการอ่าน การเขียน การคิดอย่างมีเหตุผล ควบคู่ไปกับการปลูกฝังให้นักเรียนรู้ผิดชอบชั่วดี คุณธรรมจริยธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต โดยใช้นิทานการ์ตูนในการปลูกฝังคุณธรรมให้กับนักเรียน ใช้การ์ตูนในการนำเสนอเรื่องราวและสอดแทรกแนวคิด ต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ในเรื่องของคุณธรรม จริยธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต

๑.๓ ลักษณะสำคัญของ Best Practice

พัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนควบคู่ไปกับการส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีเหตุผล คุณธรรม จริยธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต โดยใช้นิทานการ์ตูนเป็นสื่อในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต

๒. หลักการและเหตุผล

การศึกษาเป็นกลไกที่ใช้พัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในสังคม เพื่อให้ทุกคนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ดังพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ว่า “ประเทศของเราจะเจริญหรือเสื่อมลงนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับการศึกษาของประชาชนแต่ละคนเป็นสำคัญ ผลจากการศึกษาอบรมในวันนี้ จะเป็นเครื่องกำหนดอนาคตของชาติในวันข้างหน้า” ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า สภาพความเป็นอยู่ของสังคมใด ๆ เป็นภาพสะท้อนให้เห็นความมีประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาของสังคมนั้น ๆ ด้วย

ประเทศไทยตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันมีปัญหาหลายประการเช่น ความยากจน ความไม่เท่าเทียมกันในการได้รับสิ่งที่มีประโยชน์ การเอาเปรียบ ฯลฯ สิ่งเหล่านี้มักกล่าวโทษว่าระบบการศึกษาเป็นเหตุ ถึงขั้นกล่าวว่าการศึกษาไทยมีสภาพถึงขั้นวิกฤต ต้องเร่งรีบแก้ไขโดยด่วน รุ่ง แก้วแดง (2543) ได้กล่าวถึงวิกฤตของการศึกษาไทย

ว่า การจัดการศึกษาของไทยในปัจจุบัน ยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของบุคคล สังคม และประเทศ เมื่อต้องเผชิญกับกระแสความคาดหวังจากสังคมที่จะให้การศึกษาที่มีบทบาทในการเตรียมคนให้พร้อมสำหรับการแข่งขันในสังคมโลกด้วย ก็ยิ่งเห็นสภาพความสับสน ความล้มเหลว และความล้าหลังที่เป็นปัญหาของการศึกษามากขึ้น และวิกฤตที่สำคัญของการศึกษานอกจากนี้อาจกล่าวได้อีกคือ วิกฤตของผู้เรียน กล่าวคือ ผู้เรียนมีความทุกข์เนื่องจากเนื้อหาที่เรียนไม่สอดคล้องกับความจริงในชีวิตประจำวัน ต้องจำใจเรียนสิ่งที่ไกลตัว ต้องสร้างจินตนาการด้วยความยากลำบาก และต้องท่องจำตลอดเวลา ขาดการเชื่อมโยงความรู้ที่ได้จากการเรียนมาใช้ปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ทำให้เกิดความสับสน ผลที่เกิดขึ้นคือ มีเจตคติทางลบต่อการเรียน และเป็นปัญหาของสังคม เช่น ฆ่าตัวตาย เป็นคนเกเรหนีเรียน สร้างปมเด่นในทางที่ผิด และติดยาเสพติด

การจัดการศึกษาในปัจจุบันนอกจากจะเน้นเรื่องทักษะวิชาการแล้ว ยังต้องเน้นเรื่องการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมควบคู่กันไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ที่ให้โรงเรียนดำเนินการโครงการ “โรงเรียนสุจริต” (Upright School) ซึ่งเป็นโครงการที่มีการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นถึงความสำคัญของการคิดอย่างมีเหตุผล คุณค่าความดี การรู้ผิดชอบชั่วดี การภูมิใจในการทำความดีและรังเกียจการโกง รวมถึงการเติบโตไปเป็นคนเก่งที่ไม่โกง

การเรียนการสอน แบบดังกล่าว เริ่มจากการฝึกสอนเด็กในเรื่องง่ายๆ อย่างเช่น การเคารพกฎกติกาสังคม พื้นฐาน อย่างการรู้จักต่อแถว ไม่พูดปด เพื่อให้เมื่อเด็กเติบโตไปจะได้สามารถเคารพกฎของสังคมที่ใหญ่ขึ้นได้ ซึ่ง สพฐ. ได้ตั้งความหวังไว้ว่า เมื่อประเทศไทยก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 นั้น เด็กไทยจะมีทั้งความเป็นไทย และมีความกล้าหาญทางจริยธรรมควบคู่กันไป(<http://taamkru.com/th>)

จากการจัดการเรียนการสอน ในระดับประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลจตุรอุบลรัตนาคาร พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีทักษะความรู้ทางด้านวิชาการ แต่ยังขาดหลักการคิดอย่างมีเหตุผล ขาดการเห็นคุณค่าของการทำความดี ขาดการรู้ผิดชอบชั่วดี ขาดการมีความภาคภูมิใจในการทำความดีและการรังเกียจการโกง ตลอดจนขาดการฝึกหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่สัมพันธ์กับชีวิตประจำวัน

สื่อการสอนมีบทบาทสำคัญที่ช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยสื่อการสอนสามารถจัดประสบการณ์กิจกรรมและการกระทำต่าง ๆ ไปได้อย่างคงทนถาวร ไม่ว่าจะเป็นเหตุการณ์ในอดีตหรือปัจจุบัน ทั้งในลักษณะของรูปภาพ เสียง และสัญลักษณ์ต่าง ๆ สามารถนำไปใช้ได้ตามความต้องการอีกทั้งสามารถจัดแจงจัดการและปรุงแต่งประสบการณ์ต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนเพราะสื่อการสอนบางชนิด สามารถใช้เทคนิคพิเศษเพื่อเอาชนะข้อจำกัดในด้านขนาด ระยะทาง เวลา และความเป็นนามธรรมของประสบการณ์ตามธรรมชาติได้ สามารถแจกจ่ายและขยายช่องทางข่าวสารออกเป็นหลาย ๆ ฉบับเพื่อเผยแพร่สู่คนจำนวนมาก และสามารถใช้ซ้ำ ๆ ได้หลาย ๆ ครั้ง ทำให้สามารถแก้ปัญหาในด้านการเรียนการสอนต่าง ๆ ทั้งการศึกษาในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียนได้เป็นอย่างดี (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2542 , หน้า น. 1059 - 1060)

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่จะช่วยพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ได้นั้น ผู้สอนจะต้องจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนและทบทวนในเรื่องนั้นบ่อย ๆ อีกทั้งมีการมุ่งใจในการเรียนการสอนอยู่ตลอดเวลา การนำกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ นิทานการ์ตูนมาใช้นั้นเหมาะสมที่สุดประเภทหนึ่ง เนื่องจากนิทานการ์ตูนเป็นสื่อที่นำเสนอภาพและเสียงในเวลาเดียวกัน สามารถหยุดเสียงภาพให้ช้าลงและเร่งให้เร็วขึ้นได้เป็นสื่อที่สร้างอารมณ์

ให้แก่นักเรียนเป็นการจำลองของจริง เหตุการณ์ บุคคล บนจอภาพนำเสนอ ข้อมูลที่ทันสมัยเป็นการจูงใจลักษณะพิเศษ สามารถสร้างจินตนาการแก่นักเรียนได้ดี สามารถดึงดูดความสนใจให้กับนักเรียนที่มีสมาธิสั้นอย่างดียิ่งเยี่ยมอีกทั้งยังดึงดูดนักเรียนให้มีสมาธิจดจ่ออยู่กับภาพเคลื่อนไหว มีความบันเทิงที่หลากหลาย ทำให้การเรียนการสอนด้านภาษาสนุกสนานมากขึ้น มีบรรยากาศในชั้นเรียนที่ผ่อนคลายมีความวิตกกังวลน้อยก่อให้เกิดการเรียนรู้โดยไม่รู้ตัวทั้งสามารถโต้ตอบระหว่างผู้เรียนกับสื่อโดยการใช้เทคโนโลยีขั้นสูงเข้ามาช่วยในกระบวนการในการสร้างนวัตกรรมเพื่อส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมให้แก่นักเรียน

จากเหตุผลและการศึกษาที่กล่าวมานั้น ผู้วิจัยเห็นว่ากิจกรรมนิทานการ์ตูนสร้างฐานคุณธรรมน้อมนำสู่สุจริตโดยใช้สื่อวีดิทัศน์เชิงโต้ตอบ สามารถช่วยให้นักเรียนมีทักษะการอ่าน การเขียน ควบคู่กับการมีคุณธรรมจริยธรรม และมีความซื่อสัตย์สุจริตที่ดีขึ้น จึงได้พัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนไปพร้อม ๆ กับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและความซื่อสัตย์สุจริตโดยใช้วีดิทัศน์เชิงโต้ตอบ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งสื่อดังกล่าวนี้ เป็นสื่อการสอนที่ช่วยให้ผู้ครูสอนสามารถนำไปใช้เป็นการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม อีกทั้งยังเป็นทางเลือกให้ผู้เรียนสามารถนำสื่อดังกล่าวมาใช้เพื่อเสริมความเข้าใจ และเสริมทักษะด้านการอ่านการเขียน ควบคู่กับคุณธรรมจริยธรรม โดยการศึกษาครั้งนี้ถือเป็นนวัตกรรมในการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนควบคู่กับคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในประเทศไทย

๓. วัตถุประสงค์ของการพัฒนา

๑. เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้นิทานการ์ตูนสร้างฐานคุณธรรมน้อมนำสู่สุจริตสำหรับให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ ๘๐/๘๐
๒. นักเรียนมีทักษะการอ่าน การเขียน การคิดอย่างมีเหตุผล รู้ผิดชอบชั่วดี มีคุณธรรมจริยธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต หลังจากการเรียนโดยใช้นิทานการ์ตูนสร้างฐานคุณธรรมน้อมนำสู่สุจริต
๓. นักเรียนเห็นความสำคัญของการเป็นคนดี และสามารถปฏิบัติตนเป็นคนดีตามคุณลักษณะ ๕ ประการ

๔. เป้าหมาย

๔.๑ เชิงปริมาณ

- นักเรียน ที่เรียนโดยใช้นิทานการ์ตูนสร้างฐานคุณธรรมน้อมนำสู่สุจริต มีพฤติกรรมที่ดีขึ้นหลังเรียนร้อยละ ๘๐
- นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในคุณลักษณะ ๕ ประการร้อยละ ๘๐

๔.๒ เชิงคุณภาพ

- สื่อนิทานการ์ตูนสร้างฐานคุณธรรมน้อมนำสู่สุจริตมีคุณภาพตามเกณฑ์ ๘๐/๘๐
- นักเรียนสามารถปฏิบัติตนเป็นคนดีตามคุณลักษณะ ๕ ประการร้อยละ ๘๐

๕. Conceptual Fame Work

INPUT

นิทานการตูนสร้างสานคุณธรรมน้อมนำสู่
สุจริต

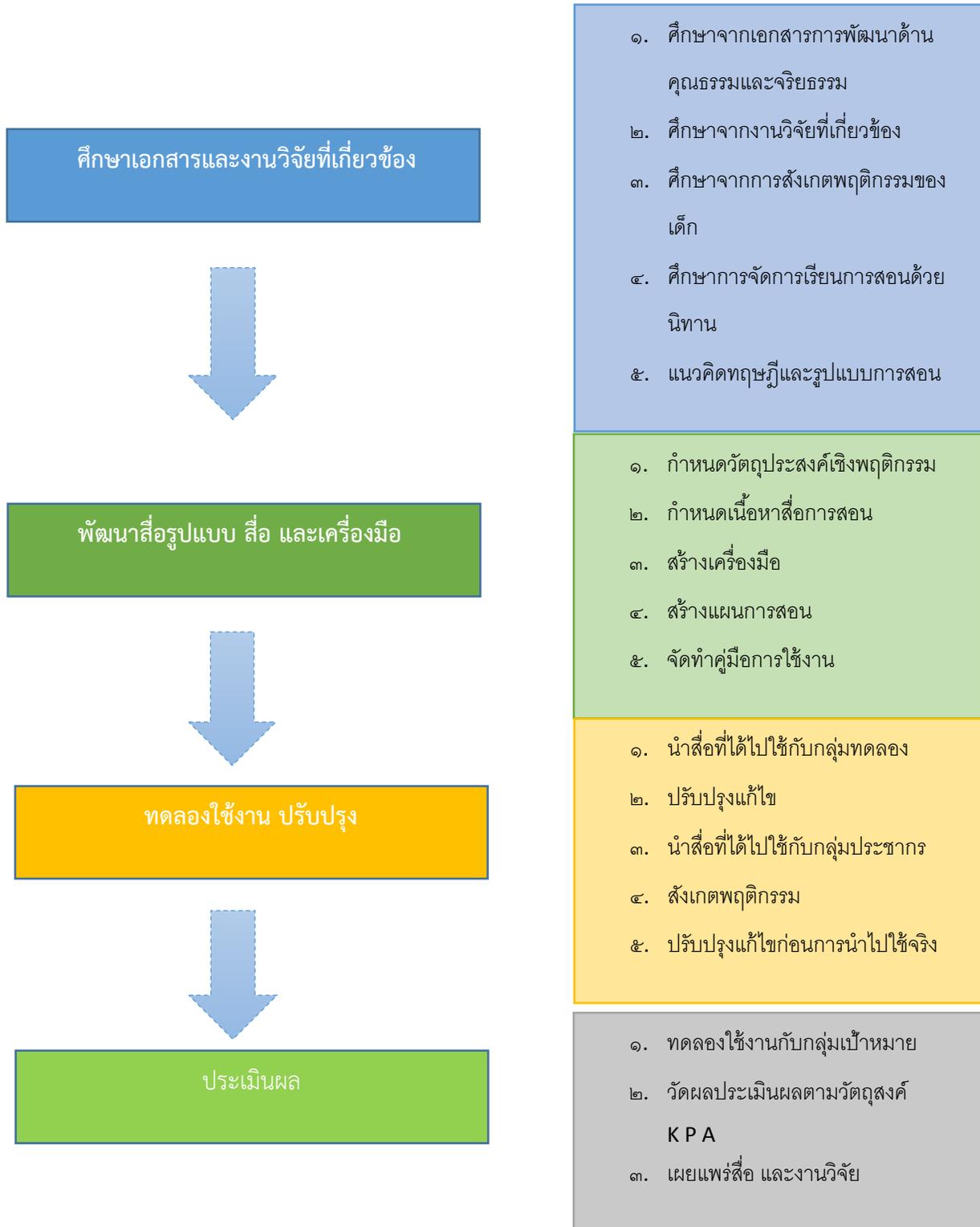
PROCESS

- ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- พัฒนาสื่อรูปแบบ สื่อ และเครื่องมือ
- ทดลองใช้งาน ปรับปรุง
- ประเมินผล

OUTPUT

นักเรียนมีพฤติกรรม K P A ตรงตาม
ที่กำหนดไว้

๖. ลำดับขั้นตอนการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนา

๘. ผลที่คาดหวังให้เกิดขึ้น เมื่อดำเนินการพัฒนาตามขั้นตอนของ Best Practice แล้ว ตอบรับวัตถุประสงค์ของโครงการโรงเรียนสุจริตข้อใดและอย่างไร

๑. ได้กิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้นิทานการ์ตูนสถานสร้างคุณธรรมน้อมนำสู่สุจริต เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่าน การเขียน คุณธรรม จริยธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ ๘๐/๘๐
๒. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในการพัฒนาสื่อการสอนในเรื่องอื่น ๆ ต่อไป

๙. ร່องรอยหลักฐานระหว่างการพัฒนาที่แสดงว่าการดำเนินการนำไปสู่เป้าหมาย

๑. เนื้อเรื่องนิทานคุณธรรม เรื่อง “เด็กดีศรีจรรยา”
๒. รูปแบบการแตงนิทาน
๓. แบบสังเกตพฤติกรรม
๔. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
๕. ใบความรู้เรื่องคุณธรรมพื้นฐาน ๕ ประการ
๖. ใบงานคุณธรรมพื้นฐาน ๕ ประการ

๑๐. Best Practice โครงการดังกล่าวสอดคล้องกับคุณลักษณะ ๕ ประการอย่างไรบ้าง

คุณลักษณะ	กิจกรรมที่สอดคล้อง	เครื่องมือที่ใช้ในการทดสอบ
๑. ทักษะกระบวนการคิด	- เนื้อเรื่องนิทานคุณธรรม เรื่อง “เด็กดีศรีจรรยา” - รูปแบบการแตงนิทาน	แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
๒. ความมีวินัย	- รู้จักหน้าที่ของตนเอง มีวินัยทั้งต่อหน้าและลับหลังคุณครู	แบบสังเกตพฤติกรรม
๓. ความซื่อสัตย์สุจริต	- ความซื่อสัตย์ รู้บาปบุญ คุณโทษ ไม่คดโกง	แบบสังเกตพฤติกรรม
๔. อยู่อย่างพอเพียง	- รู้จักความพอเพียงพอประมาณ ไม่ฟุ่มเฟือย	แบบสังเกตพฤติกรรม
๕. มีจิตสาธารณะ	- ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ให้แก่นักเรียนในโรงเรียนโดยตัวแทนนักเรียนการเล่านิทานผ่านเสียงตามสายในเวลาพักกลางวัน	แบบสังเกตพฤติกรรม

๑๑. กิจกรรมที่สอดคล้องกับปรัชญาโรงเรียนสุจริต ได้แก่

ปรัชญา	กิจกรรมที่สอดคล้อง	วิธีการ
๑.การปลูกฝัง	- การจัดค่ายคุณธรรม	- ใช้กระบวนการ PDCA
๒.การป้องกัน	- นักเรียนฝึกแต่งนิทาน พร้อมกับ วาดภาพประกอบ ทำเป็นรูปเล่ม	- ใช้กระบวนการ PDCA
๓.การสร้างเครือข่าย	- ประชาสัมพันธ์กิจกรรมสู่ ผู้ปกครองและชุมชน	- ใช้กระบวนการ PDCA

๑๒. เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบ

๑. แผนการจัดการเรียนรู้ โดยนิทานการ์ตูนสร้างสถานคุณธรรมน้อมนำสู่สุจริตจำนวน ๕ แผน และคู่มือการใช้
วีดิทัศน์เชิงโต้ตอบ
๒. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้เรื่องนิทานการ์ตูนสร้างสถานคุณธรรมน้อมนำสู่สุจริตก่อนและ
หลังเรียน เป็นแบบชนิดเลือกตอบ ๔ ตัวเลือก จำนวน ๑๕ ข้อ และ แบบเติมคำ ๑๕ ข้อ
๓. แบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน

๑๓. แนวทางขยายผลสร้างเครือข่าย/วิธีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

๑. เผยแพร่นิทานคุณธรรม เรื่อง “เด็กดีศรีจรรยาคุณ” โดยทำออกมาในรูปแบบ E-book ผ่านทางเว็บไซต์และ
Facebook ของโรงเรียนอนุบาลจรรยาคุณรัตนาคาร

๑๔. ปัญหาและแนวทางแก้ไข

๑. คณะครู และบุคลากรภายในโรงเรียนยังขาดความเข้าใจในแนวปฏิบัติของโรงเรียนสุจริต วิธีการแก้ไข คือ
จัดประชุมชี้แจงให้คณะครูและบุคลากรรับทราบและปฏิบัติในแนวทางเดียวกัน

๑๕. ข้อเสนอแนะ

๑. ควรมีการวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่องตลอดทั้งปี

๑๖. ภาคผนวก (ร่องรอย หลักฐาน ภาพถ่าย ชิ้นงาน ฯลฯ)

นักเรียนร่วมกันแต่งนิทาน

นักเรียนช่วยกันวาดภาพประกอบนิทานคุณธรรม

นักเรียนใช้สื่อการเรียนรู้ นิทานคุณธรรม

ตัวอย่างนิทานคุณธรรม เรื่อง “เด็กดีศรีจรรยา” ผลงานของนักเรียนที่ช่วยกันคิดและจัดทำเป็นรูปเล่ม

เนื้อเรื่อง เด็กดีศรีบุญหลง

เด็กเอ๋ยเด็กดี	ผู้มีวินัย
รู้เอาใจใส่	หน้าที่เร้วพลัน
ตื่นเช้าขึ้นมา	ล้างหน้าแปรงฟัน
อีกทีนอนนั้น	เก็บอย่างชำนาญ
อาบน้ำแต่งตัว	เข้าครัวหาอาหาร
อิมหนาสำราญ	รีบไปโรงเรียน
ไปถึงโรงเรียน	ก่อนเรียนเขียนอ่าน
ต้องช่วยการงาน	ส่วนรวมด้วยใจ
โรงเรียนสะอาด	เศษกระดาษไปไม้
พวกเราพร้อมใจ	เก็บกวาดทุกวัน
อีกทั้งห้องน้ำ	ของโรงเรียนนั้น
เราต่างช่วยกัน	ดูแลอย่างดี
ถ้าพบบกพร่อง	เราต้องรีบรี
แก้ไขทันที	ไม่รอไครนา
คุณครูชื่นใจ	ชมไม่ขาดคำ
เราสุขใจล้ำ	หมั่นทำความดี
เราพร้อมร่วมใจ	ในสามัคคี
เสียสละน้ำซี้	เยี่ยมยอดอาจอง
โรงเรียนจะดี	เป็นศรีมั่นคง
ขอพวกเราจง	ช่วยพัฒนา

เรารักโรงเรียน

แหล่งเพียรศึกษา

ต่อไปภายหน้า

ไม่ขอลืมคุณ

อีกทั้งคุณครู

ผู้คอยเกื้อหนุน

ขอทดแทนคุณ

ด้วยเป็นเด็กดี

